

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Commentarii Tres in Universam Aristotelis Philosophiam

Commentarius Tertius In Libros De Coelo; De Generatione Et Corruptione;
De Anima; Et Metaphysicam Aristotelis

Crespin, François

Brvxellæ, 1652

Dubium I. Quid Nutritio viventium, & quomodo fiat.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-95375](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-95375)

Generatione Sect. 4^a. quia inquit, semper & æqualiter sequitur ad formas omnium animalium, ut illarum materias informet quocumque ferè modo pereant, ergo, &c.

XLV. Respondeo hoc argumentum potius convincere non dari formam cadaveris positivam, quàm oppositum; quia reverà quantum ratio &

experientia docent, præcisè positâ ablatione formæ viventis, dicitur esse; ablatio autem est pura privatio, privatio verò præcisè non est forma positiva. Vnde P. Comptonus supponit falsum, videlicet id quod sequitur semper & æqualiter ad defectionem formæ viventis, esse formam cadaveris positivam, cum sit pura privatio formæ viventis.

DISPUTATIO QVARTA.

De Nutritione & Alimento.

I. **N**utritio dupliciter sumi potest: 1° latè pro quavis conversione alimenti in substantiam aliti, & sic lampas dicitur nutriri oleo, focus ligno; quia lampas ardens oleum, focus lignum in se convertit: 2° strictè prout solis viventibus convenit. Pro qua, sit

DVBIVM I.

Quid Nutritio viventium, & quomodo fiat.

RESOLUTIO I.

II. **D**ico 1°, Nutritio viventium est conversio alimenti in substantiam aliti, facta ab anima virtute caloris naturalis, ut fiat restauratio ejus, quod absumi coeperat: hæc definitio clara est.

RESOLUTIO II.

III. **D**ico 2°, Nutritio viventium hoc modo fit: 1° cibus triginta duobus dentibus (quos ordinariè in ætate competenti os continet) comminuitur, & salivâ (quæ est humiditas è cerebro fluens, & recepta in glandibus gutturi conjunctis (cui Galenus virtutem magnam attribuit, ad excitandos sapores & facilius deglutiendos cibos) alteratur: 2° cibus hoc modo comminutus & alteratus, partim agitatione linguæ, partim attractione gulæ (quæ est foramen ad quod transeunt cibi & potus) per stomachum (qui est canalis totus nervosus) in ventriculum (qui est sacculus oblongus, pro cibi & potus quantitate magis minusve se dilatans) trajicitur: 3° ibi concoquitur & transmutatur, partibus vicinis, ut corde, jecore, liene, &c. ventriculi calorem coadjuvantibus in cremorem album, similem cremori lacteo, quem medici Chylum vocant; & hæc est prima cibi & potus concoctio. 4° Chylus per pylorum (qui est alterum ventriculi orificium) à ventriculo propellitur in intestina (quæ sunt corpuscula quædam per varios flexus & ambages convoluta, ad ulnas fere quadraginta extensibilia) & quod subtilius est per venas mesaraicas, id est, mesarai sive retis adiposi, cui secundum aliquam sui partem adhærent) attrahitur ad jecur (quod est officina sanguinis) ibique excoquitur, donec virtute caloris naturalis & spirituum animalium transformetur in Chylum (& hæc est secunda cibi potusque concoctio) qui est massa quatuor humoribus constans, quorum atra bilis, seu melancholia descendit ad lienem, flava bilis, seu cholera, secedit ad folliculum fellis, pituita verò & sanguis, quæ ordinariè sese concomitantur, major pars tendit in venam cavam, (quæ est canalis crassior, in quo sanguis in jecore formatus recipitur.) 5° ex vena cava per varios ramos & ali-

quot millia venularum, quas habent, per totum corpus diffunditur, ut per potentiam nutritivam in substantiam viventis convertatur; altera verò pituita & sanguinis purior pars, fluit ad cor, ubi depuratur & subtilizatur in spiritus vitales, qui per arterias & poros totum corpus pervadunt, (si verò copiosiores, quàm ut à poris capiantur; illos & partes circumstantes coeuntendunt, unde vivens accrescit;) sed maximè in cerebrum ascendunt, ubi rursus excoquantur; & hæc est tertia cibi & potus concoctio; ita verò excocti transeunt in spiritus animales & ad sensationes eliciendas mediantibus nervis in omnia sensuum organa diffunduntur, sed de his plura discere spectat ad medicos. Solum, sit

DVBIVM II.

In qua actione præcisè consistat Nutritio, quæ & quanta ejus necessitas.

RESOLUTIO I.

IV. **D**ico 1°, Nutritio præcisè consistit in eductione partiali animæ materialis ex materia alimenti, vel generatione ut partiali unionem animæ rationalis ad eandem, & continuationem, tum hujus materiæ cum materia viventis, tum hujus partialis animæ (si materialis) cum anima ejusdem viventis.

V. Probatur, quia generatio est conversio alimenti in substantiam aliti: atqui hæc non potest intelligi sine dicta partiali eductione aut generatione unitiva, & continuatione, &c. ut consideranti patebit, ergo, &c.

VI. Confirmatur, quia nutritio est partialis quædam generatio, sive aggeneratio ad substantiam aliti, ergo ut aggeneratio includit primam actionem, ut aggeneratio ad substantiam aliti, continuationem, &c. ut consideranti patebit.

RESOLUTIO II.

VII. **D**ico 2°, necessitas nutritionis ex variis causis oritur. 1° ex eo quod calor naturalis humidum radicale depascit & exurat, non secus ac flamma lampadis oleum; unde requiritur humidum cibale, sive alimentum, quod radicale restaurat & humidificet: est autem humidum radicale pinguis quidam & oleaginosus humor, quo pascitur & temperatur calor naturalis, seu evaporatione, spirituum vitalium, 1° per operationes immoderatas & vehementes; unde qui diutius